

Prvi izpit iz Numeričnih metod

17. januar 2022

1. **naloga:** Dana je obrnljiva bidiagonalna matrika

$$A = \begin{pmatrix} a_1 & 0 & \cdots & \cdots & 0 \\ c_1 & a_2 & \ddots & & \vdots \\ 0 & \ddots & \ddots & \ddots & \vdots \\ \vdots & \ddots & \ddots & \ddots & 0 \\ 0 & \cdots & 0 & c_{n-1} & a_n \end{pmatrix}.$$

- (a) Kaj lahko sklepatе o številih $a_1, \dots, a_n, c_1, \dots, c_{n-1}$ iz obrnljivosti matrike A ?
- (b) Sestavite učinkovit algoritem za reševanje sistema $Ax = b$, kjer je $b \in \mathbb{R}^n$ dan vektor.
- (c) Koliko operacij je potrebnih za izračun inverza A^{-1} ?

(Namig: Inverz A^{-1} dobimo tako, da rešimo n sistemov $Ax = e_i$, $i = 1, \dots, n$, kjer so e_i koordinatni vektorji z 1 v i -ti vrstici in 0 v drugih vrsticah.)

2. **naloga:** Naj bo $A > 0$. Dani sta funkciji $f_1(x) = x^2 - A$ in $f_2(x) = x - \frac{A}{x}$.

- (a) Funkciji f_1, f_2 imata obe enaki ničli. Kaj sta ti dve ničli?
- (b) Za $A = 6$ s pomočjo 2 korakov tangentne metode za f_1 izračunajte približek za večjo ničlo. Začetni približek sami smiselno izberite.
- (c) Za $A = 6$ s pomočjo 2 korakov metode regula falsi za f_2 izračunajte približek za manjšo ničlo. Začetna približka sami smiselno izberite.

3. **naloga:** Naj bo f integrabilna funkcija na $[0, 1]$, katere integral želimo izračunati po formuli

$$\int_0^1 f(x)dx \approx \alpha f(0) + \beta f\left(\frac{2}{3}\right) + \gamma f(1).$$

- (a) Določite $\alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$, da bo formula čim višjega reda.
- (b) Izračunajte integral $\int_0^2 e^{x^2} dx$ z dvakratno uporabo zgornje formule s korakom $h = 1$.
- (c) Izračunajte integral $\int_0^2 e^{x^2} dx$ s sestavljenim trapeznim pravilom s korakom $h = 1$.